

чітка послідовність їх виконання. Серед змінних параметрів – характер мовленнєвих операцій, етап навчання, види комунікативної діяльності, дозування та циклічність навчального матеріалу.

Отже, основним принципом, якого варто, на нашу думку, дотримуватися під час подання граматичного матеріалу є простота викладу з мінімумом лінгвістичних термінів.

Список використаних джерел

1. Борисова Н. Психолінгвістичні особливості формування комунікативної компетенції професійно-орієнтованого читання у студентів немовних спеціальностей. *Психолінгвістика*. 2016. Вип. 19 (1). С. 15–23.
2. Дубовик С. Г. Лінгвістичні основи вивчення категорії відмінка іменника на засадах функціонального підходу у вищій школі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. № 14. С. 117–120.

ПРЕДМЕТ І МЕТА ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ (ФАРМАЦЕВТИЧНИХ) ЗВО

Стефанишин Катерина Любомирівна

*кандидат педагогічних наук, доцент, Тернопільський національний
медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України,*

burda_kl@tdmu.edu.ua

Важливим етапом реформування сучасної вищої медичної освіти є міжнаціональна взаємодія й успішна мовленнєво-культурна адаптація студентів-іноземців у суспільстві, де вони навчаються і здобувають професію. Процес мовленнєво-культурної адаптації безпосередньо пов'язаний і великою мірою залежить від змісту та якості мовної підготовки у закладах вищої освіти МОЗ України, викладання української мови як іноземної в яких обумовлене стратегією розвитку мовної освіти, що ґрунтується на основних положеннях Конституції України, закону України «Про вищу освіту», Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, Концепції мовної підготовки іноземців у ЗВО України, Загальноосвітніх стандартів з української мови як іноземної.

Об'єктом нашої уваги є програма з дисципліни «Українська мова як іноземна» для студентів медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти України III-IV рівнів акредитації, складена для галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» [1]. Програма укладена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня відповідних кваліфікацій та спеціальностей у закладах вищої освіти МОЗ України з урахуванням стандарту вищої освіти другого магістерського рівня підготовки здобувачів вищої освіти, робочих навчальних планів, обговорених і затверджених на засіданні вченої ради Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України.

«Українська мова як іноземна» як навчальна дисципліна: а) передбачає забезпечення комунікативних потреб студентів у побутовій, навчально-професійній, соціально-культурній і навчально-науковій сферах та формування комунікативної компетентності, яка сприятиме становленню мовної особистості майбутнього фахівця; б) закладає основи знань з української мови з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності [2].

Базовими положеннями навчання української мови як іноземної є такі: 1) організація навчального процесу з метою формування в іноземних студентів комунікативної компетентності на основі цілісного комплексу умінь і навичок ефективного спілкування в побутовій, суспільно-політичній, соціокультурній і навчально-професійній сферах; 2) організація навчальної діяльності відповідно до комунікативних і пізнавальних потреб студентів; 3) оволодіння мовленнєвою і комунікативною компетенцією згідно з основними положеннями теорії мовленнєвої діяльності й комунікації; 4) професійно орієнтований характер навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»; 5) функціонально-комунікативний підхід до відбору мовного матеріалу; 6) взаємодія викладача та студента як активних учасників навчального процесу; позиціонування інокомуніканта як суб'єкта навчання. Термін вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» здійснюється студентами на 1, 2, 3 курсах, в I, II, III та V семестрах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є сучасна українська літературна мова з урахуванням адаптаційного, соціокультурного, комунікативного, загальнонаукового і фахового компонентів, представлених основними видами мовленнєвої діяльності інокомунікантів; норми сучасної української літературної мови, мовленнєвий етикет і культура спілкування; актуальні комунікативні ситуації, репрезентовані відповідними мовленнєвими актами й інтенційними програмами.

Мета навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» полягає в досягненні кінцевої цілі навчання, яка є базою для побудови її змісту. Кінцевою ціллю дисципліни у медичних закладах вищої освіти вважається практичне володіння мовою на I середньому рівні, достатньому для здійснення пізнавальної діяльності в соціокультурній і навчально-професійній сферах, що реалізується за допомогою комплексного підходу до підготовки майбутніх спеціалістів і передбачає взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей. *Комунікативна мета* є основною й передбачає системний багатокомпонентний опис цілей комунікативно-орієнтованого навчання, в основу якого покладено модель мовленнєвої поведінки носія української мови. При цьому мова є засобом адаптації в чужому для інокомуніканта середовищі та засобом формування духовно багаті вторинної мовної особистості з високим рівнем мовленнєвої компетентності та з готовністю до освітньої діяльності в умовах вищої школи. Реалізації основної мети підпорядковані: *практична мета*: формування у студентів комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та фахово зорієнтованої компетентностей, що забезпечать уміння ефективно використовувати українську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та фахового спілкування; *когнітивна мета*: формування когнітивної компетентності у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей; *мотиваційно-розвивальна мета*: формування й розвиток мотивації до навчальної діяльності та позитивного ставлення до мови й культури країни, мова якої вивчається; *освітня мета*: формування здатності до навчально-пізнавальної діяльності, наукової та професійної підготовки, саморозвитку й самовдосконалення, що забезпечить успішне

користування українською мовою як компонентом професійного становлення; *виховна мета*: формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнародних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення.

Список використаних джерел

1. Робоча програма з дисципліни «Українська мова як іноземна» для студентів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» / уклад. І. І. Гавришак, К. Л. Стефанишин. URL: <https://moodle.tdmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=201107>.
2. Українська мова як іноземна (англійськомовна форма навчання) : типова програма нормативної навчальної дисципліни для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» / уклад. : С. М. Луцак та ін. Київ, 2016. 202 с.

ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «МІЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ» НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Тишковець Марія Павлівна

*кандидат філологічних наук, доцент, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України,
tyshkovec@tdmu.edu.ua*

У типовій програмі нормативної навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» (англійськомовна форма навчання) для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (2016 р.), за якою ведеться засвоєння української мови як іноземної у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського, вивчення теми «Мій робочий день» передбачається в межах початкового рівня А1. На цьому етапі чужоземні студенти повинні навчитися сприймати на слух і розуміти повільне, ретельно артикульоване монологічне мовлення; сприймати на слух і розуміти зміст діалогу, комунікативні наміри його учасників; уміти читати текст з настановою на загальне охоплення